

Ants Piip 130

28. veebruaril möödus Eesti Vabariigi esimese riigivanema, diplomaadi ja endise Tuhalaane valla aukodaniku Ants Piibu sünnist 130 aastat. Sellega seoses toimus Tuhalaanes tema mälestuseks pidulik aktus ettekannete ja sõnavõttudega, mida valmistasime ette koos Eesti Vabariigi esimese presidendi Konstantin Pätsi Muuseumi ning selle tegevjuhi Elle Leesiga. Üritusest võttis osa ka MTÜ Konstantin Pätsi Muuseumi juhatuse esimees Trivimi Velliste ja Ants Piibu mälestust oli tulnud austama Aasta Isa 2013, filosoofiadoktor Aldo Kals.

Kõigepealt kogunesime Tuhalaane endisesse koolimaja, kus Ants Piip õppis, tutvusime hoonega, rääkisime Tuhalaane külas toimuvast ning külastasime kalmistut, kuhu on maetud riigimehe vanemad.

Juba varakult olid Eesti lippude ja loosungitega kohal Tartu Rahu Põlistamise Seltsi esindajad eesotsas seltsi juhi Osvald Saskoga, kes tundsid muret piirileppe sõlmimise pärast Venemaaga.

Edasi siirdusime Tuhalaane külamajja, kus oli üles seatud ettekanneteks vajalik tehnika. Ants Piibu portree juures süütasime küünla. Inimesi tuli nii palju, et oli mure, kuidas me ära mahume, aga mahtusime, sest võõrustajad olid viisakad ja seisid püsti. Seda enam tekkis õlg-õla tunne, mida ka paljud mainisid.

Alustuseks mängiti Eesti Vabariigi ja Tuhalaane küla hümnid. Seejärel musitseeris Eesti üks paremaid kitarriste ja muusikuid Andre Maaker, kes esitas oma äsjalimunud plaadilt „Minu laulu pidu“ A. Kunileiu / L. Koidula loo „Sind surmani“, mille esmaesitus oli juba Eesti esimesel üldlaulupeol 1869. aastal Tartus.

Päevakava jätkus tervitustega, mille saatsid president Arnold Rüütel, Eesti Vabariigi president Toomas-Hendrik Ilves, välisminister Urmas Paet, riigikogu esimees Ene Ergma ning Viljandi vallavanem Ene Saar. Välisministri tervituse edastas ja pidas ettekande nõunik Jüri Trei. Viljandi Maavalitsuse nimel oli tulnud tervitama maasekretär Küllike Kütt, Kaitseliidu Sakala maleva poolt Valdur Kilk, kes süütas Ants Piibu auks ka mälestusküünla. Tervitas ja pidas ettekande filosoofiadoktor Aldo Kals.

Põhiettekandjaks Ants Piibu elukäigust ja poliitilisest tegevusest oli Konstantin Pätsi muuseumi palvel palutud AKG õpilane Tauri Hussar, kelle juhendajaks on ajalooõpetaja Siret Vene. Tallinna Ülikooli professor Liivi Aarma rääkis Ants Piibu isapoolsetest esivanematest, Ants Piibu sugulane Aino Piigart-Kits perekonnast ja sugulastest ning ajaloolane Malle Loit Ants Piibu emapoolsest suguvõsast ning Tuhalaane juurtest. Et ettekannetesse vaheldust ja värskest tuua, laulsid vahvaid metsavenema ja sõdurilaulu Margus Põldsepp ja Sulev Salm.

Väljavõtteid ettekannetest ja tervitustest: aastatel 1918–1920 oli Ants Piip Eesti saadik Londonis. Tema teeneid Inglise eskaadri saabumiseks Tallinna alla ja meie sõdurite varustamisel relvadega on raske

Fotod: Enn Sarv

Viljandi muuseumi direktor Jaak Pihlak näib rahvarohke isamaalise koosviibimise üle rõõmustavat.

Üle hinnata. Kuuel korral oli ta lühemat või pikemat aega Eesti Vabariigi välisminister ja seda ka viimases Jüri Uluotsa valitsuses. Ta oli Eesti Vabariigi esimene riigivanem. Ta on koostanud raamatu „Rahvusvaheline õigus“, mis on kahtlemata heaks käsiraamatuks ka tänapäevastele juristidele.

Ants Piip ei olnud ühepäevapoliitik, vaid kindlate põhimõtete ja ettepoole vaatav läbirääkija ning demokraat. Üsna selgelt iseloomustavad teda sõnad: „Jõud ja õigus ei ole iseenesest vastandlikud, kuid õigus peab näitama jõule kätte tema õige koha.“ Ants Piipu peeti kompromissikuningaks, kuna ta püüdis leida läbirääkimistel keskteed. Ta leidis, et ärevatel aegadel on oluline rahva ühtsuse saavutamine, mis viib demokraatlikul viisil kindlamalt edasi kui autoritaarsus. Ants Piip oli osaline Tartu Rahulepingu sõlmimisel. Huvitava faktina võib välja tuua, et Tartu Rahulepinguga on seotud veel Tuhalaane vallaga tihedalt kokupuutes olnud riigitegelasi nagu Jaan Poska ja Victor Mutt. Ants Piip suri Solikamski vangilaagris 1. oktoobril 1942. aastal.

Sõna võtsid veel Tartu Rahu Põlistamise Seltsi juht Osvald Sasko ning puuviljandus-teadlane Toivo Univer, kes käis välja ettepaneku püstitada Tuhalaane vallast pärit suurmeestele mälestustahvel. On ju peale Ants Piibu siit pärit teisigi kuulsaid inimesi, nagu Jaan Poska (sündis küll mujal, kuid koolis käis ja esivanemad olid pärit Tuhalaanest), sõjaväelane Victor Mutt, kirjanikud Ants Saar, Johannes Semper,

Siim Kärner (kes oli ka kunstnik), usutegelane Jaan Kiivit, kirurg Kalju Pöder, rahvusliku liikumise tegelased Hans ja Mats Wühner, diplomaadid Johan Sapas, Hans Kukk, Siegfried Taar, kunstnikud Juhana Muks, Lepo Mikko, helilooja ja kirjanik Peeter Laredei jpt. On, keda austada ja kelle mälestust jäädvustada ja seda me kavatseme ka teha. Kui kellelgi on selles suhtes mõtteid ja ettepanekuid, võib võtta minuga ühendust.

Lõpuks anti tänukirjad osalistele. Tuhalaane rahvale ja kõigile edaspidiseks kasutamiseks kingiti Ants Piibuga seotud kirjandust. Juba eelnevalt oli laudade peal vaatamiseks välja pandud mitmesugust materjali.

Pärast ametlikku osa mindi kohvilauda, kus juttu jätkus veel kauaks. Ürituse organiseerijaid tänati lauluga, millele meie omalt poolt samaga vastasime. Kõik ettekanded ja esinemised võeti üles filmile ja helikandjale ning edaspidi saab neid materjale kasutada.

Täna abi ja koostöö eest MTÜ Konstantin Pätsi Muuseumi eesotsas Elle Leesiga, Kooli talu peret, Tauri Hussarit ja Siret Venet, Tuhalaane külamaja, välisministeeriumi, kõiki tervitajaid ja kõnelejaid ning suurepäraseid muusikuid, kes pidasid riigimehe Ants Piibu mälestust tähtsaks.

Ants Piibu mälestusüritust toetas Karksi Vallavalitsus.

Enn Sarv
Tuhalaane külanõun

Jaanisimmaniks valmistume juba enne jüripäeva

Suur rõõm on teatada, et ka käesoleval aastal toimub Mulgimaa piirkonna üks rahvarohkeim sündmus „Jaanijooksu Jaanisimman“. Kuigi märtsikuu esimestel päevadel olime 101 protsenti kindlad, et tänavu tuleb ettevõtmisest loobuda, siis paljude inimeste meelitamisele ja keelitamisele järele andes otsustasime taaskord ikkagi korraldada kasuks. Seega esmaspäeval, 23. juunil 2014 leiab Karksi Ordulinnuse varemets aset järjekorras juba neljas suurema mastaabiga Jaanijooksu Jaanisimman. 2014. aasta programmi kuuluvad kaks ansambli/artisti, nagu on olnud ka kõigil eelnevatel aastatel. Kinnitatud peaesineja on seekord vokaal-instrumentaalansambel Kuldn Trio. Teiseks esinejaks on läbi nelja aastakümne igas vanuses naisterahvaste suur lemmik, legendaarne kähehääli Mait Maltis.

Sündmuse korraldamist alustasime praegu ainsa kindla toetaja Karksi valla garantiiga tagada Jaanisimmaniks lava koos paigaldusega, teisaldatavad tualetid, lõkematerjal, prügivedu ja pingid publikule. Selline toetus on ütlemlata märkimisväärne, kuid moodustab kogu eelarvest vaid neljandiku. Veerandi on eelnevalt katnud koostööpartnerid ja kaks neljandikku pile-

titulu. Kuna hetkeseisuga on piletitulu kanda kolm neljandikku eelarvest, siis riskide maandamiseks korraldame esmakordselt piletitule eelmüügi, mis kindlasti on huvilistele soodsam kui kohapealt ostes. Eelmüügis on pileti hinnaks 3 eurot (nagu see oli möödunud aastal kohapealt ostes). Pääsmeid on võimalik endale soetada 1. aprillist Karksi Valla Kultuurikeskusest. 3eurone pileti hind kehtib kindlasti terve aprillikuu. Edasine eelmüügi pileti hinna võimalik tõus sõltub koostööpartnerite arvust.

Siinkohal on paslik tänada möödunud aasta suurtoetajaid Nuija PMT AS, Iivakivi AS, Karksi vald, Karksi-Nuija takso, Karksi Valla Kultuurikeskus ja Karksi Vallahooldus, kellega loodame jätkata väljakuununud pikaajalist koostööd. Sündmusega seotud koostööle kutsume kõiki huvitatuid, kellele on pakkuda rohkelt võimalusi Teie ettevõtte nime, toote, teenuse ning maine reklaamimiseks. Täpsem info: 553 2300 või almar@intro.ee.

Jaanisimmanit puudutava infoga on võimalik tutvuda facebook.com/jaanijooksu-jaanisimman-sündmuse-kontolt. Sinna saavad operatiivselt lisatud sündmusega seotud uudised, mida kõigil sündmuse Facebooki

Teine Mulgi mälumäng lõppes karksilaste jaoks edukalt

Hämarama poolaasta iga kuu viimasel kolmapäeval said helgema peaga mulgid kokku, et üksteiselt tarkuses ja nutikuses mõõtu võtta. 26. märtsil pandi Mulgi mälumängu teisele hooajale punkt Ala rahvamajas. Kohal oli kuusteist 4–5-liikmelist võistkonda kõigist viiest Mulgi kihelkonnast – koos Hallistest, Karksi, Tarvastust ja Helmest igast kolm, Paistust üks.

Nagu ikka, oli zürri valmis pannud 24 küsimust, nii et võinuks oma punktisummale lisada 48 punkti. Keskmiselt on saadud ikka vaid umbes kaks kolmandikku sellest, nii ka seekord: võidukas oli Abja Vallavalitsuse võistkond, kellele ühe vähempunkti järgnesid Halliste ja tarvastlaste „Võrtsu veerest“. Esimese kolme vooruga võimsalt juhtima läinud „Karksi mulgid“ olid seegi kord neljanda-viienda, ent kummalisel kombel nende edumaa isegi suurenes, sest ega vastasedki igakord stabiilsed olnud.

Lõppsummaks said „Karksi mulgid“ 154 punkti, edestades järgmisi – Abja Vallavalitsust ja Hallistet 16 punktiga. Lisaküsimusele õige vastuse andmisega tuli „hõbedale“ Abja Vallavalitsus (Maie Bratka, Peeter Mõttus, Ürjo Mälkssoo, Aino ja Peeter Rahnel). Hallistet esindasid Ene Maaten, Mait Mikelsaar, Maimu Paume-

re, Arne Putnik ja Andres Rõigas. Võidumeeste hulka aga kuulusid Enn Kauber, Tõnis Laurik, Arvo Maling, Rein Palu ja Enn Sarv; ühe korra olid asendusmeestena platsis Avo Lamp ja Anti Sõlg.

Hoolimata saavutatud kohast ja saadud punktidest (viimasele kohale jäänud said vaid ühe seitsmendiku võimalikest punktidest) võitsid kõik – ligi sada inimest said üksteisega tuttavamaks ja mulkide ühtekuuluvustunne sai tubli lisangu. Saadi elamusi kohalike isetegevuslaste esinemisest küll laulu, küll rahvatantsu, küll pillilugude varal. Ka kohalesõit Mulgimaa eri paikadesse täiendas osavõtjate kodukanditundmist.

Suurima panuse selle ettevõtmise kordaminekuks andis „pääkorraldejena“ Karksi Valla Kultuurikeskuse juhataja Kai Kannistu, kes kannatlikult „dirigeeris“ 7-liikmelise zürri tegevust ja tegelikult tegi ise kõige enam, alates projekti kirjutamisest kuni võistlustulemuste operatiivse tabelleerimise ja meenete-auhindade hankimiseni. Juba kavandab ta ka kolmandatki „täadmistepruuvit“ korraldamist järgmisel sügisel. Lootkem, et siis lisandub mõnigi uus võistkond Mulgi servaaladelt, näiteks Heimalist ja Karistest, Suislepast ja Kärsnast, Tõrva linnastki.

Olav Renno

Foto: Kaire Kuuse

Head teadmised Mulgimaast töid esikoha „Karksi mulkidele“. Pildil Rein Palu (vasakult), Enn Sarv, Tõnis Laurik, Enn Kauber ja Avo Lamp.

Valime oma valla aasta õpetajat

Aprillikuu jooksul ootab vallavalitsus ettepanekuid Karksi valla aasta õpetaja kandidaatide esitamiseks. Kandidaatideks võivad olla meie valla pedagoogid, sh õpetajad, haridusasutuste juhid, treenerid ja huvihariduse spetsialistid, kelle töö ja isiklik eeskuju on oluliselt kaasa aidanud noorte kujunemisele mitmekülgset arennud isiksusteks ning positiivselt mõjutanud haridusasutuse ja piirkonna elu.

Kandidaate võivad esitada Karksi valla haridusasutuste töötajad, õpilased ja nende vanemad, füüsilised ja juriidilised isikud.

Vormikohane taotlus tuleb esitada 1.

Katrin Kivistik

Majandustegevuse register

Paljudel tegevusaladel nõutakse ettevõtjatel tegevuse registreerimist majandustegevuse registris. Kaubandustegevuse seaduse alusel tegutsevad ettevõtjad on registreeringu teinud vallavalitsuse kaudu, selle andmete õigsust peab ettevõtja kinnitama igal aastal 15. aprilliks.

Kinnituse blanketi saab internetist aadressil <http://mtr.mkm.ee/default.aspx?s=vormid> pealkirjaga „Registreeringu õigsuse kinnitamise vorm“ või vallavalitsusest.

Tõnis Laurik

sõpradel on koheselt võimalik näha. 7. aprillil alustame üheksa nädala pikkust facebooki sõbramängude/fänniloosimiste sarjaga, kus igal nädalal võitjatele toredad auhinnad. Mängus osalemiseks on vaja

ainult sündmust „laikida“ (lisada meeldivaks) ja iganädalast sõbramängu jagada!

Almar Kalam
vastutav korraldaja
Karksi Ordumeistrid MTÜ

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

27. veebruari istungil

Võtsid osa: Kerti Einstein, Monika Erreline, Jüri Kert, Liidia Klaas, Kati Kuusk, Leo Liiber, Heino Luik, Ain Peensoo, Anu Rebane, Enn Sarv, Raimo Sarv, Tarmo Simson, Andi Sõmmer, Siret Vene ja vallavanem Arvo Maling, puudus Kert Varik.

- Kinnitati Karksi valla 2014. aasta eelarve kogumahuks 3 192 974 eurot, sealhulgas põhitegevuse tulud 3 010 614 eurot, investeerimistegevuse tulud 35 473 eurot, finantstulud 150 eurot ja likviidsete varade muutus 146 737 eurot.

- Otsustati tagastada haldusmenetluse seadustiku § 79 lg 1 punkti 1 alusel vaie Karksi Vallavolikogu 18. detsembri 2013. a otsusele nr 36, millega algatati detailplaneering Karksi vallas Sudiste külas Vana-Virite ja Vana-Virite 1 kinnistutele vabaaja motokeskuse rajamiseks koos rada teenindavate ehitistega, kuna vaide esitajatel Liivi Jõe Pisina talust, Vladimir Jarusov Liivimäe talust, Arvo Kangur Mangu talust, Toomas Kariis Reinutooma talust, Mare Lilienthal Kiti talust ning Harri Kunimägi Meelespea talust puudus vaide esitamise õigus ja detailplaneeringu algatamisega iseenesest ei rikota nende õigusi ning vaiei ei saa esitada menetlustoimingu peale.

- Otsustati võõrandada otsustuskorras Karksi valla omandis olev korteriomand Pärnu mnt 18-1 üldpinnaga 31,6 m² asukohaga Karksi-Nuias alghinnaga eluruumi üürnikele Andrus-Olavi Nuginile ja korteriomand Saaretsi 1-4 üldpinnaga 26,6 m² asukohaga Metsaküla küla alghinnaga eluruumi üürnikele Harri Roogile.
- Otsustati võõrandada kirjalikul enampakumisel Karksi valla omandis olev kinnistu Remsi saun asukohaga Ärikülas alghinnaga 1000 eurot ja vallavalitsusele tehti ülesandeks korraldada kirjalik enampakkumine.

20. märtsi istungil

Võtsid osa: Kerti Einstein, Monika Erreline, Jüri Kert, Liidia Klaas, Kati Kuusk, Leo Liiber, Heino Luik, Ain Peensoo, Anu Rebane, Enn Sarv, Tarmo Simson, Andi Sõmmer, Kert Varik, Siret Vene ja vallavanem Arvo Maling, puudus Raimo Sarv.

- Kinnitati August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi arengukava aastateks 2014 kuni 2016 ja Karksi valla teehoiukava aastateks 2014 kuni 2018.

- Peatati detailplaneeringu kehtestamise menetlus Karksi vallas Sudiste külas Vana-Virite ja Vana-Virite 1 kinnistutele kuni V kolonn OÜ poolt detailplaneeringu menetlust puudutavate edasiste taotluste esitamiseni.
- Tulenevalt vajadusest osutada efektiivsemalt vallas heakorrateenust ja kasutada otsustatavalt eelarvelisi vahendeid, otsustati korraldada ümber Karksi Vallavalitsuse hallatava asutuse Karksi Vallahooldus tegevus 1. maist 2014. a. Vähendada Karksi Vallahoolduse töötajate koosseisu 1. maist 2014. a remondimeistri 1,0 ametikoha võrra ja 1. augustist haljastaja 1,0 ametikoha ja heakorratöötaja ametikoha võrra ning suurendada 1. maist 2014. a August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi töötajate koosseisu remondimeistri 1,0 ametikoha võrra.
- Tehti muudatus sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni koosseisus ja vabastati liikme kohustustest Monika Erreline.

KARKSI VALLAVALITSUSES

3. märtsi istungil

Võtsid osa: Are Jänes, Katrin Kivistik, Alli Laande, Arvo Maling, Taimo Tugi ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Kinnitati Karksi Vallavalitsuse ja vallavalitsuse hallatavate asutuste ning muude tegevuskulude 2014. aasta eelarved.

- Anti kirjalik nõusolek salvkaevu rajamiseks Nelgi kinnistule Sudiste külas.

- Väljastati ehitusluba ehitise garaaž-töökoda püstitamiseks Töökoja kinnistule Karksi külas.

- Väljastati ehitusluba rajatise „Karksi sidetrassid ja jaotuskapid“ rajamiseks Karksi külas.

- Nõustuti Karksi valla munitsipaalomandis oleva maaüksuse Karksi park koormamisega tähtjatu isikliku kasutusõigusega Elion Ettevõtte AS kasuks.

- Otsustati seada sundvaldus Kõvaküla külas asuvalle Töökoda-Adminhoone maaüksusele olemasoleva maakaabelliini asendamiseks uue maakaabelliiniga.

- Otsustati seada sundvaldus Kõvaküla külas asuvalle Alajaama maaüksusele Elektrilevi OÜ kasuks olemasoleva õhuliini asendamiseks uue maakaabelliiniga.

- Määrati projekteerimistingimused Metsavahi kinnistul Pärsi külas üksikelamu katuse rekonstrueerimisprojekti koostamiseks.
- Eraldati Mittetulundusühingule Tuhalaane kuni 300 eurot Eesti esimese riigivanema presidendi ülesannetes ja omaaegse Tuhalaane valla aukodaniku Ants Piibu 130. sünniaastapäeva piduliku aktuse tähistamiseks.

- Anti Nuias Jahiseltsile luba Arumäe ja Rahumäe kalmistu piirkonnas vareste jätitamiseks, püüdmiseks, tabamiseks või surmamiseks kuni lindude pesitsusaja alguseni.

17. märtsi istungil

Võtsid osa: Are Jänes, Katrin Kivistik, Alli Laande, Arvo Maling, Taimo Tugi ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Määrati toimetulekutoetus 24 taotlejale kokku summas 3777,66 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus 8 abivajajale kokku summas 856 eurot. Lasteaia toidutoetus määrati 5, huvitegevuse toetus 1 ning õppekäigu toetus 3 lapsele. Vajaduspõhine peretoetus määrati 19 isikule.

- Otsustati toetada osatühingu Elductum rändkaupluse tegevust Karksi valla maa- ja piirkonna elanike paremaks teenindamiseks 2014. aastal summas 1000 eurot.

- Eraldati Karksi valla 2014. aasta eelarvest Sudiste Maanaiste Seltsile tegevuskuludeks 6000 eurot.

- Anti Spordiklubi Ratta Agentuur luba Eesti Rahva Velotuuri I etapi korraldamiseks 19. aprillil kell 09.30 kuni 16.00.

- Määrati projekteerimistingimused Rängeli ja Kivimaja kinnistule kanalisatsioonisüsteemi ehitusprojekti koostamiseks Allaste külas.

- Väljastati ehitusluba rajatise „Karjääri F4 õhuliini rekonstrueerimine“ rekonstrueerimiseks Sudiste külas.

- Otsustati seada sundvaldus Kõvaküla külas asuvalle Kingu maaüksusele Elektrilevi OÜ kasuks olemasoleva õhuliini asendamiseks maakaabelliiniga.

- Anti nõusolek Karksi külas Pargi 16 kinnistul 2 vahtra, 1 lehise ja 1 kase mahavõtmiseks.

- Määrati Lilli külas Rulli katastriüksuse jagamisel moodustunud katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed järgmiselt: Rullimetsa (pindala 33,18 ha) – sihtotstarve maatulundusmaa ja Rullipõllu (pindala 8,9 ha) – sihtotstarve maatulundusmaa.

- Määrati Allaste külas Siira katastriüksuse jagamisel moodustunud katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed järgmiselt: Siira (pindala 24,13 ha) – sihtotstarve maatulundusmaa ja Raadipõllu (pindala 16,71 ha) – sihtotstarve maatulundusmaa.

24. märtsi istungil

Võtsid osa: Are Jänes, Katrin Kivistik, Alli Laande, Arvo Maling, Taimo Tugi ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Otsustati vabastada 30. aprillil 2014. a Karksi Vallahoolduse juhataja Veljo Urm ja kuulutada välja konkurss uue juhataja leidmiseks.

Valla 2014. aasta eelarve

Karksi valla 2014. aasta eelarves tõsteti töötajate palku ja investeeringuteks saadi raha eelmise aasta jäägi arvelt. Käivitatakse ettevalmistused August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi spordikorpuse renoveerimiseks.

Karksi Vallavolikogu kinnitas valla 2014. aasta eelarve kogumahuks 3 192 974 eurot, sellest laekub aasta jooksul põhitegevuse tuludena 3 010 614, investeerimistegevuse tuluna 35 473, finantstuluna 150 ja likviidsete varade jäägi (eelmise aasta jääk) vähenemisenä 146 737 eurot. Eelarve maht püsib stabiilsena, kogumaht suureneb 0,3 protsendi võrra.

Põhitegevuse tuludest moodustab kõige suurema osa laekumine üksikisiku tulumaksust, mis on prognoositud 1 512 000 eurot ehk 4,9 protsenti suurem eelmise aasta tegelikust laekumisest. Teenuste müügist laekub 276 650 eurot, teenuste hinnad jäävad stabiilseteks. Riigilt saadav tasandusfond riigi keskmisest väiksemate tulude toetamiseks on sel aastal 346 105 eurot ehk 0,1 protsenti väiksem kui eelmisel aastal, vähenemine tuleneb eelkõige valla elanike arvu suhteliselt kiirest vähenemisest. Riigilt saadav toetusfond 608 859 eurot on samas 8,4 protsenti suurem kui eelmisel aastal,

see sisaldab haridus- ja sotsiaalkulusid.

Põhitegevuse kulude mahuks on eelarves 2 850 735 eurot. Sellega kaetakse olemasolevate asutuste kulud, sealhulgas tõusevad valla eelarvest palka saavate töötajate palgad keskmiselt 7,3 protsenti ja riigilt toetusena saadava üldhariduskooli pedagoogide palk 12 protsendi võrra. Majanduskulud jäävad 2013. aasta tasemele, mis tähendab, et rohkem vahendeid kulub hoonete majanduskuludele ja vähem jätkub sisulisteks tegevusteks. Tegevusvaldkondadest kuulub suurim osa valla põhitegevuse kuludest haridusele 49,8 protsenti ja kultuurile koos huviharidusega 17,2 protsenti. Asutustest on suurim August Kitzbergi nimeline Gümnaasium, tema osa on 35,1 protsenti valla põhitegevuse kuludest. Lisaks asutustele on ette nähtud kulutusi mitmetel tegevusaladel, sealhulgas teede hooldamiseks 73 000, tänavavalgustuseks 55 000 ja õpilaste transpordiks 43 000 eurot.

Investeeringuid on eelarves ette nähtud summas 154 182 eurot, sellest 50 512 eurot kulub koolihoone korrastamiseks, 50 000 teede remondiks, 10 000 eurot tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks ja 35 570 ha jaasustuse programmi toetusteks.

Viimastel aastatel tehtud investeeringute

finantseerimiseks on vald suurendanud oma laenukoormust, mis selle aasta alguseks oli kasvanud 1 746 150 euroni. Eelmise aasta lõpul oli vallas rahalisi vahendeid 211 122 eurot, sellest 52 064 on saadud mitmesugusteks sihtotstarveteks. Valla netovõlakooormus oli eelarve vastuvõtmisel 52,57 protsenti põhitegevuse tuludest (lubatud on kuni 60 protsenti). Käesoleval aastal makstab vald laene tagasi 163 057 eurot ning kasutab aasta alguse jäägist 146 737 eurot. Uute laenu võtmist pole eelarves ette nähtud. Netovõlakooormus väheneb alla 50 protsendi põhitegevuse tuludest.

Igal aastal koostatakse valla eelarvestraateegia nelja aasta kohta. 2014. aasta eelarve vastab Karksi valla eelarvestraategiale 2014–2017, mille volikogu võttis vastu 12. juunil 2013. Elanike arvu jätkuv vähenemine pärsib valla tulude kasvu, mis omakorda piirab kulutamisevõimalusi. Jätkuv surve töötajate palkade tõstmiseks ja suurenevad majanduskulud sunnivad järgnevatel aastatel valda tegema struktuurseid muutusi, et optimeerida kulusid. Eelarve võimaldab katta valla 2014. aasta põhitegevuse vajadused ning teostada selleks aastaks kavandatud investeeringud.

Arvo Maling, Tõnis Laurik

Naeratused tänaval, vesiaeroobika ja võileivamäärde

Enamusele lastest võrdkuks vaheajal koolis käimine õudusunenäoga. Kaks Tallinna Inglise Kolledži tüdrukut pidasid aga just seda parimaks viisiks saada huvitavaid kogemusi. Selgus, et nende otsus veeta nädal õppides August Kitzbergi nimelises Gümnaasiumis tasus end igati ära.

Fanny Lamp, kelle mõlemad vanaemad elavad Karksi-Nuias, tuli taolisele mõttele siin veedetud suvede tõttu. „Tahtsin teada, et kas muul ajal on Nuias sama lahe,“ selgitas Fanny. Tema ema ja isa, kes on siinse kooli vilistlased, toetasid tütre ettevõtmist rõõmuga ja aitasid korraldada asjaajamist. Kuna pealinnas mõnes koolis antakse veebruaris nädal talvepuhkust, sujus see suurema vaevata ning Fanny ja tema klassiõde Elisabeth Luisk arvati ajutiselt siinse kaheksanda klassi hulka.

Et tegu polnud pelgalt nimekirja kandmisega, vaid tegelikult omaks võtmisega, selgus juba esimesel hommikul. „Mõned uudishimulikud klassiõed astusid julgelt juurde ja tutvustasid ennast. See oli ütlema meeldiv. Päeva lõpuks tekkis tunne, nagu oleksin ma terve senise koolitee AKGs käinud,“ jutustas Fanny. Ta tunnistas, et just kaasõpilastega kohtumine oli teda kõige ärevamaks muutnud. Elisabeth lüüsi, et avatud suhtumine iseloomustas ka teiste klasside lapsi. „Juba esimesel päeval tuldi teretama ning nime küsima,“ lausus ta.

Tüdrukute sõnul said nad iga päev sõpru juurde ning hästi laabus ka suhtlemine õpetajatega. „See oli algusest peale täiesti pingevaba. Õpilased viskasid õpetajatega nalja. Kõige rohkem meeldis, et täiskasvanud läksid sellega kaasa ja lisasid veel omalt poolt võrre juurde. Minu koolis on distants õpetaja ja õpilase vahel veidi suurem,“ rääkis Fanny.

Elisabeth kirjeldas oma kogemusi järgmiselt: „Mulle meeldis väga see, et tundis end sisuliselt õpetajast ja õpilastest eraldatud. Millest omakorda jootus abivalmidus. Iseenesest küll väikseks, aga oluliseks tõsiarvaks pidas Fanny tähelepanekut, et siinsed õpetajad lõpetavad tunni head päeva soovides, samas kui pealinnas koolis jääb lapse teregi sageli märkamata.

Elisabeth kirjeldas oma kogemusi järgmiselt: „Mulle meeldis väga see, et tundis end sisuliselt õpetajast ja õpilastest eraldatud. Millest omakorda jootus abivalmidus. Iseenesest küll väikseks, aga oluliseks tõsiarvaks pidas Fanny tähelepanekut, et siinsed õpetajad lõpetavad tunni head päeva soovides, samas kui pealinnas koolis jääb lapse teregi sageli märkamata.

Foto: erakogu

Pealinnas tüdrukud sulandusid hästi kohalike noorte hulka.

Vahetu ja sõbralik suhtlemine ei jäänud noorte sõnul üksnes kooliseinte vahele. Näiteks oli Fanny meeldivalt üllatunud, et tänaval vastasid kõik vastutulnud inimesed ta tervitusele ega pidanud paljusid naeratada. „Olen vaimustuses nuiakate muhedast ja sõbralikust olekust. Te suhtute inimestesse eelarvamusega. Võtate kaaslasi sellistena, nagu nad on,“ polnud tüdruk kiitusega kitsi. „Tallinnas tunnen, kuidas sageli vaadatakse enne välimust ja käitumist ning selle põhjal tehakse valikuid. Minu arust on see väga kohatu ja ennatlik. Nuiakad suhtuvad asjasse vabamalt ning rahulolevamalt.“

Koolielu heade tahkudena tõstsid pealinnas noored esile nii toitlustamist kui huvitegevust. „Koolitoit on külluslik, kasulik ning maitsev. Mind üllatas see, et teil pakutakse nii paljusid eri sorte leiva- ja saiatoteid ning jooke ja lisandeid, näiteks saiamäärdeid – meie koolis see puudub,“ kõneles Elisabeth.

Siin veedetud aja jooksul jõudsid tüdrukud külastada ujulat ja lüüa kaasa kergejõustikutrennis, vesiaeroobikas, showtantsus, poksitoas ning keraamikaringis. „On suurepärane, et õpilastele pakutakse nii palju võimalusi huvitegevusteks ning seda tasuta või väga mõistliku hinnaga. Kahju oli ainult sellest, et kõik õpilased neid võimalusi ära ei kasuta. Kui käiksin teie koolis, osaleksin küll nii paljudes ringides kui jõuaksin,“ jätkas Elisabeth. Ta mainis ära ka toimeka õpilasesinduse ja meediagrupi tegemised, mis koolielu mitmekesistavad.

Mõlemad vahetusõpilased olid valmis tu-

levikus sama ettevõtmist kordama.

„Mu klassikaaslased olid igaüks oma-moodi ning see tegigi neist nii toreda ja kokkuhoidva klassi. Jään neid igatsema,“ nentis Elisabeth.

„Siiani on tunne, et teie koolis on asjad omal kohal. Häid meenutusi jätkub küllaga. Loodan, et kohtume peagi,“ arvas Fanny.

Arvamused:

Sirel Kruuse, AKG 8. klassi õpilane:

Taoline õpilasvahetus avardab silmaringi, näiteks saame teada, milline elu on linnakoolis. Fanny ja Elisabeth olid väga toredad, lõbusad, sõbralikud ja julged. Minu eelarvamus nendest oli hoopis teine, kuid juba neid esimest korda nähes sain aru, et see ei pea paika. Eriti tore oli see, et nad julgesid ise kohe suhelda ja rääkida, mitte ei hoidnud omaette.

Eero Maling, AKG 8. klassi õpilane:

Arvan, et selline õpilasvahetus annab kindlasti koolile tagasisidet, et milline see tegelikult on, kuna võibolla oma kooli õpilased ei julge arvamust avaldada. Vahetusõpilased, kes meid läbinisti ei tunne, julgesid vabalt öelda, mis nad koolist arvavad ja see oli igati positiivne. Elisabeth ja Fanny olid hästi sõbralikud ja ei arvanud endast paremini kui meist, sest nad käivad niioelda paremas koolis. Nad sulandusid kiiresti ja said kõigiga hästi läbi mitte ainult meie klassist, vaid ka teistest klassidest!

Noorte muljeid vahendas

Katrin Johanson

Võrkpallitüdrukud olid võidukad

Põhikooli võrkpallitüdrukute võistlushoog oli edukas. 18. veebruaril toimusid Suure-Jaanis Viljandimaa kooliliga võrkpallivõistlused 7.–9. klasside tütarlastele. Tüdrukud võitsid kõiki vastaseid 2:0 ja saavutasid 1. koha. See tagas ka edasipääsu Eesti Koolispordi Liidu finaalturniirile, mis toimus 14. märtsil Viljandis. Osales 13 tütarlaste võistkonda. Alagrupimängud olid väga pingelised, kuid sü-

dika mänguga suutsid tüdrukud saavutada 1. koha. Kokkuvõttes saavutasid A. Kitzbergi nim Gümnaasiumi tüdrukud Lähte ÜG ja Häädemeeste Keskkooli järel 3. koha.

Võistkonnas mängisid: Kaidi Veske, Hanna-Lauren Loit, Anna Leena Tae, Mirell Veidenberg, Berit Tugi, Marike Kiivit, Sirel Kruuse ja Birgit Tohter.

Aitäh tüdrukutele, loodame, et see an-

nab uut indu edaspidiseks. Aitäh ka Janno Ligurele abi eest!

Kalli Laprik
treener

Edukas esinemine on toonud meie tüdrukute näole naeratuse.

Foto: erakogu

Aeg on õue kolida

Käesolev aasta on kuulutatud liikumise aastaks. Kahjuks on suusarõõmud sellel talvel ära jäänud ja tegeldud on põhiliselt tubaste spordialadega. Enne kevadet on sobilik neist aladest väike kokkuvõtte teha.

Esmalt mõni sõna malest, sest peetud on nelja omavalitsuse turniir ning Martin Linderi eestvedamisel korraldati ka naiste-päeva turniir. Kokkuvõtteks võib öelda, et meie valla mehele Ion Mõndreskule väärilist vastast ei leidunud ning harva, kui ta kellegagi punkti poolitas. Teisedki meie mehed esinesid hästi. Tõnis Kask ja Mati Saks mängisid kogu talve stabiilselt ning löid kõikidel võistlustel kaasa. Kahjuks on noorte huvi male vastu kesine, samuti ei osale naised turniiridel. Need kaks põhjust on saanud takistuseks, et minna võistkonnaga vabariigi talimängudele.

Teinegi suurem ettevõtmine oli Lõuna-Mulgimaal sellel aastal – 10-etapiline lauatennise turniir. Siingi oli meie mees suveräänne liider: Mats Tõhk saavutas kindla esikoha. Väga hästi mängisid meie meestest veel Veljo Kask, Kalev Jaago, Margus Süldre ja Mati Saks. Head mängu näitas Harri Mäesalu, aga kahjuks jäi temal puudu üks etapp, et üldarvestusse pääseda.

Mängud toimusid neljal väljakul korraga ning igal etapil osales 16–18 mängijat. Lisaks turniirile käisid paljud veel kolmapäeviti harjutamas ning näpunäiteid jagasid lauatenniseklubi „Sakala“ mängijad. Karksi valla mehi osales üksikutele etappidel veel teisigi ja vaadates mängulusti ning meeste hasarti, võin küll julgelt väita, et õhtul 4 tundi mängimist võib kanda terve plusspoolle peale.

Spordikool viis läbi 32. korda toimunud kõrgushüppe päeva. Ühelgi varasemal aastal ei ole esikohta jagatud, aga sellel aastal tuleb korraldajatel võitjakarikale kirjutada

Foto: erakogu

Karksi valla parimad lauatennismängijad Mati Saks (vasakult), Veljo Kask, Mats Tõhk ja Harri Mäesalu.

lausa kolm nime – Heidi Bergstein, Karl-Hendrik Palu ja Romet Ain. Viimane ujumise etapp toimub aprillis ning siis saab sellest kokkuvõtteid teha.

15. märtsil toimus koolimajas valla arengukava koostamine. Spordi töörühmas istusime Jaak Israeliga paraku kahekesi. Millest selline ükskõiksus? Volikogu spordikomisjon oleks pidanud küll kindlasti täies koosseisus kohal olema, aga ilmselt olid kõik võistlustel? Edasine ongi kahe mehe pakkumine ja mõningad mõtted juba traditsiooniliste ürituste kohta. Veel on võimalik kõikidel oma mõtteid arengukavva lisada. Tervisespordiga tegelemine ning liikumisharrastuse kujundamine on kõige odavam variant oma tervise eest hoolitsemisel.

Enne suurt suve tasuks reklaami ja valla kodulehte jälgida, sest lähemal ajal tuleb kokku orienteerumise korraldustoimkond. Kuna gümnaasiumi riigikaitse algõpetuse käigus on hangitud tähised ja korralikud kompostrid, mis võimaldavad orientee-

rumist korraldada, siis miks mitte seda teha. Mõte on korraldada petankiturniir ja rattamatku. Suurem rattasõit toimub 24. augustil Karksi-Nuiast Ruhja ning selleks ettevalmistused juba käivad. Et lätlaste ees mitte häbisse jääda, tuleks juba täna rattakumme pumpama hakata. Olen selles kindel, et see Balti keti 35. aastapäevale pühendatud retk on toitlustuspunkti, tehnilise abi, julgustuse ning osavõtjate poolest hästi organiseeritud.

12. aprillil kell 12.00 antakse start maanteejooksu maakondlikuks võistluseks. 23. aprillil toimub Kitzbergi mäe jooks. Mais leiab aset palju koolispordi üritusi, mõnigi neist gümnaasiumi staadionil. Kaugel see jaanipäev ning suur suvigi enam on ja siis kutsu me kõiki jaanijooksule ümber paisjärve.

Erinevaid võimalusi liikumisharrastuste kujundamiseks peaks jätkuma ning juba täna oleks paras aeg alustamiseks. Jälgige reklaami.

Leo Liiber

MacGyverid reaal- ja loodusainete päeval

Foto: Kalmer Märtson

Kermo Melnikov (kollases särkis) hoidis ettevaatlikult distantsi, samas kui aasta noorem Mairo õun suhtus katsetesse innukalt.

Kolmanda veerandi lõpp oli August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumis natuke teistmoodi. Neljapäeval viisime läbi reaal- ja loodusainete päeva, mille eesmärgiks oli pakkuda õpilastele vaheldust igapäevasele koolitööle ja tundides toimuvale. Planeeritud tegevuste eesmärgiks oli suunata õpilasi huvi tundma Eesti looduskaitses ja keskkonnaga seotud probleemide vastu, tutvustada õpilastele ühe Eesti teadlase tehtavat teadustööd ja saavutusi ning panna õpilased tööle meeskonnana, et lahendada „Rakett 69“ saate stiilis ülesandeid. Lisaks said õpilased näha kahte suurepäraseid keemiaetendust Teadusbussilt ja noortelt „Teeme Keemiat“ meeskonnast.

Nädala jooksul oli õpilastel võimalik külastada Keskkonnaametist tellitud rändnäitust „Hoi, mida armastad!“. See koosneb Eesti looduskaitses tutvustavatest vibustendide ja mängulistest eksponaatidest, mille abil saab otsida loomakoduseid, aidata loomi neid varitsevatest ohtudest mööda, võrrelda meie kodude mõju keskkonnale, mängida looduskaitsesemaalist põrandamängu.

Näitus osutus väga populaarseks, sest sellega kaasas olevad töölehed olid informatiivsed ja mänguliselt lahendatavad. Näitus andis õpilastele võimaluse täiendada enda looduskaitsesemaalist teadmisi. Õpilaste jaoks oli tegemist väga ilmeka materjaliga ning seetõttu oli nende huvi ka töölehti täita tunduvalt suurem. Näitus pakkus uusi teadmisi igas kooliastmes õppijatele, sest

kõigi jaoks oli stendidel misgit uut ja huvitavat, mida varem ei teadnud, kuid mille omandamine läbi mänguliste tegevuste pakkus palju elamusid.

Päeva tippsündmuseks oli võistlusemäng „Rakett“. Alates 7. klassist oli iga klass välja pannud meeskonna, kellel tuli teoreetiliste teadmiste tuginedes lahendada ülesandeid. Ise naljatades nimetasid õpilased end MacGyveriteks, kuid siiski šveitsi nuga nad ei omanud ja nätsust lennukit ehitama ka ei pidanud. Õpilastel tuli hakkama saada elektrimootori ehitamisega, udu tekitamisega, paberist kandva konstruktsiooni ehitamisega, teha mustkundi nõelte ja õhupallidega ning puhuda võimalikult suuri seebimulle. Tulemusi hinnati viies erinevas kategoorias, mis hõlmasid meeskonnatööd, ülesande lahendamise ideed ja praktilist teostust, filmitud videoid ja uute ning ootamatute lahenduste ja ideede välja käimist. Kõige edukamaks meeskonnaks osutus 8.b klassi võistkond (Greete-Caisa Allik, Eero Maling, Indrek Karg, Gert Voitka, Mairike Kiivit), kogudes võimalikult 125 punktist 93 punkti. Neile järgnes 12. klassi meeskond (Kärt Leppik, Henna-Pirjo Karu, Birgit Kruse, Klaid Melnikov, Teet Kampus) 86 punktiga ja III-IV kohta jäid jagama 10. klassi (Kristol Kiisler, Sander Karbus, Karl Loorberg, Vootele Saatmann, Frank Tiisler) ja 11. klassi (Kerli Jaago, Janeeli Takk, Mikk Kask, Janno Ligur, Henri Tõnts) võistkonnad 84 punktiga. Nii õpi-

lased kui ka õpetajad said sellelt võistluselt uut inspiratsiooni järgmisteks sedalaadi ettevõtmisteks.

Ürituse kava hõlmas ka kahte loengut. 1.–6. klasside õpilastele esinesid 11. klassi õpilased oma ettekannetega. Elen Uuk ja Mikk Kask rääkisid Päikesest, eakohase ülevaate Linnuteest andsid Janeli Takk, Janno Ligur ja Henri Tõnts. 11-ndikele oli selline esinemine kindlasti hea kogemus oma teadmisi väiksematele koolikaaslastele edasi anda.

Vanemale kooliastmele pidas loengu Tartu Ülikooli teadlane Indrek Tulp. Tema rääkis oma õpingutest ja teest teaduse juurde ning üldisemalt teadustegevuse tähtsusest meie elus.

Huvitavatele loengutele lisaks toimus 1.–4. klasside õpilastele peastarvutamise võistlus. Parimateks osutusid: 1. klassist Tanel ja Taavi Rehemaa, 2.a klassist Paul Teiter ja Sten Laisaar, 2.b klassist Helena Maling, 3. klassist Tobias Tae, 4.a klassist Sten-Martti Sarapuu ja 4.b klassist Georg Teiter.

1.–6. klassi õpilastele näitasid põnevaid keemiakatseid ja andsid nende juurde selgutsi „Teeme Keemiat“ meeskonna noored keemiahuvilised. Vanematele õpilastele oli Teadusbussi etendus. Efekteid katseid tule, vee ja erinevate ainetega said näha nii nooremad kui vanemad õpilased.

Sellise ainepäeva eesmärk on tekitada noortes huvi reaal- ja loodusainete õppimise vastu, luues seoseid reaalse elu ning raamatutarkuste vahel.

Mariliis Sang, Külli Kama, Katrin Veevo

Üits pikk reis

Mia pidi minema Öisu jaama, velleke pidi päle vaheajaga kuuli minema Villändisse. Järve veerest läits tiirada pikuti üle järve. Kaarli jaama os tuldu risti üle järve minna, es saa, mõts oli tiiveeren. Ku mõts är lõpp, läits tii päle. Kaarli jaamast oll' rong ammu är lännu, akassime jala mineme.

Ku me üitskõrd Villändiss saime, ma rehendi, ollime umbess nelikümmend viis kilumeeter ät käänu miu lolli pää peräst. Külml ilm oll' kah, umbes kaitskümmend raati külmä.

Pilvi Helimets
90aastane

KULTUURIKALENDER

KARKSI VALLA KULTUURIKESKUS

I korruse fuajees Remo Savisaare fotonäitus „Imelised linnud“ kuni 06.04

T 01.04	16.00	Karksi valla kunstnike tööde kevadnäitus
T 01.04	16.00	II korruse fuajees rändnäitus „Eesti riiklikud teenetemärgid“
K 02.04	17.30	Mälumäng
K 02.04	19.00	Film „Risttuules“. Pilet 2 €
L 05.04	11.00	Mulgi oma ülikuul
N 10.04	11.00	Tsirkus. Pilet 2 €
L 12.04	10.00	Riided, sukad, sokid ja USA kaup Retilt
L 12.04	16.00	Piirkonna muusikakoolide õpilaste kontsert
L 12.04	20.00	Tantsuõhtu. Tantsuks Marco. Pilet eelmüügist 5 €, samal õhtul 8 €
T 15.04	12.00	Altai palsami, Živitsa õli ja Ortoflexi palsami esitlus
K 16.04	18.00	Kooride kontsert „Puudutuse aeg“
N 17.04	18.00	Muusika maale: Orelikontsert Toomas Trass. Pilet 3 € / 2 €
K 23.04	17.00	VI Kitzbergi mäe jooks
K 23.04	18.00	VII Jüriöö jooks
R 25.04	18.00	August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi õpilaste kevadkontsert
R 02.05	15.00	II korruse fuajees Läti fotograafide fotonäitus
R 02.05	16.00	Sinises saalis Karksi-Nuia Lasteaia mudilaste tööde näitus
L 03.05	19.00	Taidlejate kevadkontsert, tantsuõhtu ansambliga Külamees, vaheaegadel esinevad taidluskollektiivid liikumisaastale pühendatud tantsunumbritega. Pilet 5 € / esinejatele tasuta

KARKSI KÜLAMAJA

T 16.04	11.00	Eakate ennelõuna
L 26.04	15.00	Ansambli „Ehatäht“ 45. sünnipäev
L 03.05	10.00–14.00	Teeme ära talgupäev „Karksi kauniks“

TUHALAANE KÜLAMAJA

R 18.04	15.00	Kohvikõhtu „Tuhalaane ajaloo“ Lektor Heino Vares
---------	-------	--

SUDISTE KÜLAMAJA

R 04.04	15.00	Sudiste Maanaiste Seltsi 19. sünnipäeva kohvilaud
N 17.04	15.00	Lihavõttepühade munade värvimine
L 03.05	10.00–15.00	Sudiste külatalgud külarahvale ja läbisõitjatele: teeäärte prügist puhtaks korjamine, mänguväljaku ja lipumasti vana värvi eemaldamine ja värvimine, võrkpalliplatsi piiride tegemine.

Sudiste külamajas toimuvad folklooriproovid, line-tantsu proovid, käsitöö tegemine, tervisekõndimised, lastega koosviibimised kokkulepitud aegadel.

MURRI HÄÄRBER

K 9.04	11.00	Kütte varumine Murri häärberis
K 16.04	11.00	Koristuspäev ja talukroonika täiendamine
K 23.04	16.00	Tähistame Jüripäeva koos Enno Teiteriga. Palume kaasa võtta tõrvik või küünlal!
L 3.05	10.00	Talgud „Teeme Ära“ Muri külas. Koguneme Murri Häärberi õue

KARKSI-NUIA LASTEAED

T 01.04	11.00	Teater, teater, teater
K 02.04		Mulgikeelse töövihiku esitlus piirkonna õpetajatele
N 3.04	09.00	Mõmmide rühma teatrietendus
14.–20.04		Südamenädal
T 15.04	17.00	Perematk
N 17.04		Pühadejätkud külas
K 23.04	15.15	Muusikakooli kontsert

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

K 23.04	15.00	Laste tegelustuba: raamat ja roos
---------	-------	-----------------------------------

Näitused

01.–29.04		Lennart Meri – kirjanikust presidendiks
01.–29.04		Vahva vanaema Hille Karm

Egalütel oma lugu

12. märtsil sai Karksi Valla Kultuurikeskus päevapäistet, naaru ja „lilli“ täus. Naarusuise ja rõõmust pakateve latse „äitsnive“ Väikstel Virredel. Kokku tuldi kahessandat kõrda. Pidu pidasive Karksi-Nuia, Halliste, Paistu, Abja, Holstre latse. Ega rohkem es mahuki, neid olli esiki 174.

Mis nii virrese om? Ega muud ei oleki ku peo nimi. Virumaal peetas särü, Setomaal kirmasit ... Tegelikult om sii laste folklooripidu, kus saap esi esinede ja tõisi kaeda. Iistvedajes olli Arraste Anneli, pillimehes Nurga Kersti, ja esinejas-kõrraldajas gümnaasiumi tantsurühm Samm Sassis.

Pidu algas „Kägärätantsuge“, kos kik osavõtje saive tantsupõrmandul kokku. Sõs näidäs ega rühm oma „lugu“. Nuia latse esitlive mõistatusi ja kiirdküsümüsi, Abja peolise ollive kokku panden mulgikiilse luu vanasõnadest. Paistu esit laulumängu „Mu

mütsil om kolm nurka“. Halliste latse tantseve galoppi ja „Kaara-Jaani“. Holstre kandleansambli saatel lauldi mulgikiilse laule.

Ku ühistest mängudest, nagu kotin juusk, obeseluuga alt läbipugemine, vägikaika vedamine jm küllält sai, sõs kinnitedi mulgipudruga keha ning Nuia Mokalaada vanemase kõnelive lastele mulgi keelen oma latsepõlvelugusit küll mängudest, äpärdund õunavargusest, juustelõikamisest lambapügamise muudu, koerustükkest jm.

Samal ajal ku osa latsi kullles jutte, saive tõise meisterde näpunüüri, millest tetti käevõrusit.

Lõpetuses tantsiti ja mängiti ning egä rühm sai mälestuses Mokalaada plaadi „Mede kotuse tähtpäevä“. Olli ilus kevädine päe.

Jutu pans kirja
Lepiku Viuu

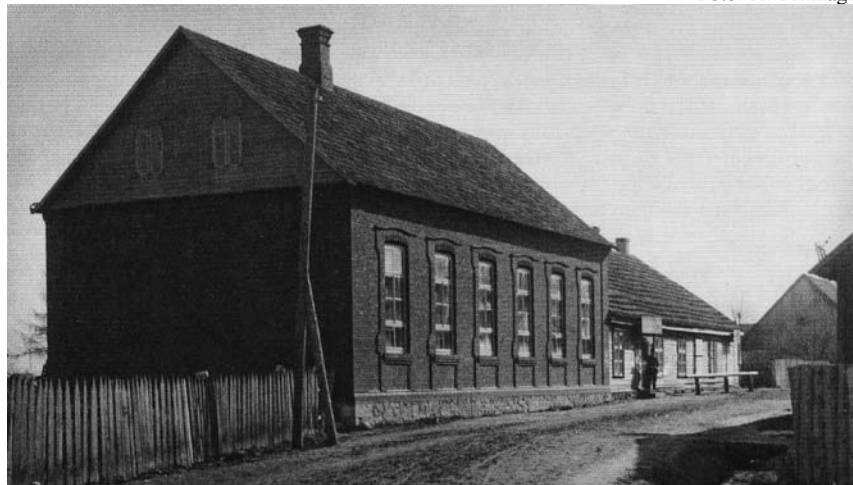
Foto: Kai Kannistu

Iga laps sai näpunööri punuda ja endale käevõru meisterdada.

Karksi vald läbi aja

Foto: A. Priimägi

Karksi karskusseltsi „Iivakivi“ seltsimaja Karksi-Nuias Pärnu maantee ääres. Karksi kihelkonna karskusselts „Iivakivi“ (tegukses aastail 1892–1940) ehitas Jaan Kitzbergi eestvedamisel tellistest seltsimaja, mille nurgakivisse müüriti tükk Suidiste külas asuvast Iivakivist. Seltsimaja ehitamisele aitas kaasa Polli mõisnik von Stryk. Lepitud nõnda kokku, et maja ehitamiseks toob iga talupidaja tasuta kaks hobusekoormat telliseid mõisa kivilöövi juurest. Kivitoojad saanud pärast avamist ilma rahata peole. Seltsimajas toimusid kõne- ja kirjandusõhtud ning lavastati näitemänge. Kõik peoõhtud peetud seal ilma alkoholita.

Foto: Margus Mõisavald

Nuia EPT peahoone 1980ndatel aastatel Pärnu maantee 8. Karksi-Nuia Masina-Traktorijaam asutati 1952. aastal ja õige pea oli vaja avaraid kontoriruumi. Varsti lammutati „Iivakivi“ seltsi hoone ja asemele kerkis kiviseintega kahekorruseline MTJi peahoone, hilisem Nuias EPT peahoone.

65 aastat märtsiküüditamisest

(algus eelmises lehes)

Ešelonidele laaditud inimesed jäid edaspidi NSVL Siseministeeriumi (SM) valve alla ja vastutusele. Väljasaadetavate kohta asuti koostama toimikuid. Selle ülesande täitmisega olid hõivatud RJM regionaalsed osakonnad, sõjaväe ja piirivalve vastuluure osakonnad. Keskne roll oli RJM arhiivi- ja arvestusosakonnal. Kasutati maakonna täitevkomitee kulakute nimekirju, kuid väljasaatmise põhjenduse dokumenteeris RJM. Seda tehti oma süsteemisest ilma täitevkomiteesid, parteiorganeid ja kohalikke miilitsaid kaasamata. Väljasaatmistoimikute koostamise käigus täpsustati perekonna koosseis, majapidamise suurus, hoonete hulk, kariloomade arv ja põllutöömasinate olemasolu. Tuvastuste tegemisse rakendati

enamasti eesti keelt valdavad operatiivvoolinikud. Tuvastajatel on olnud ilmselt oma tööpiirkonnad. RJM suhtumist iseloomustab väljasaadetavate kindlaksmääramise bürookraatlik formalism. Lähtuti formaalsest vastavusest NSV Liidu ja MN määruses sätestatud nõuetele. Peaesmärgiks oli nõutud normi perede arvestustoimikutega õigeks ajaks valmisaamine. Valmis toimikud saadeti edasi RJM keskparraati Tallinnasse Pagari tn 1.

Küüditamine, mis kandis salanime „Priboi“, oli üksikasjalikult planeeritud sõjaväeline operatsioon. Ešelonide meeskondade tegevus oli kindlaks määratud NSVL SM 18. märtsil 1949. a välja antud käskkirjaga ja selle lisadeks olevad instruksioonid ešelonide- ja konvoiülematele ning „Abinõude

Mulgi Oma Ülikuul

Karksi Valla Kultuurikeskuses jätkab Mulgi Oma Ülikuul kolmandat hooaega. Esimene kokkusaamine on 5. aprillil kell 11. Külla tuleb endine riigikogulane Siim Kabrits. Tema räägib mulginduse tulevikust globaliseerivas maailmas.

Oma tegemistest kõnelevad Mulkide Seltsi Tallinna, Viljandi, Tartu ja Pärnu kogukondade esindajad Elvi Kirsipuu ja Leili Weidebaum.

Jätkame mulgi keele tunniga „Kik kõnele“, tutvustame Mokalaada planeeritavaid tegemisi ja loomulikult saate teada ka Mulgi Oma Ülikuuli järgnevatest loengutest. Andke aga teada oma soovidest, keda kutsuda kõnelema ja mis teemad Teid huvitavad.

Anneli Arraste projektijuht

**AITÄH
KULTUURIKESKUSE
JA NOORTEKESKUSE
TÖÖTAJATELE JA NOORTELE
VAHVA VASTLATRALLI EEST!**
Karksi-Nuia lasteaia lapsed,
lastevanemad ja töötajad

Teade

Süstin koeri ja kasse marutaudi vastu (vajalik üle kahe aasta) pühapäeval, 13. aprillil kell 11.00–12.00 turu juures ja kell 13.00–13.30 ärimaja (Tartu mnt 32) juures. Soovi korral teen ka kompleksüste.

Raja Lepik tel 515 1497

plaan erikontingendi väljasaatmise kindlustamiseks Baltikumist“. Kehtestatud normide alusel kuulusid küüditamise ešelonide koosseisu üks vagun administratsiooni jaoks, 2–3 vagunit konvoi jaoks, vagun-isolaator haigete eraldamiseks vajaduse korral ning vagunid küüditatute tarvis arvestusega 22–24 inimest kahe- ja 44–48 inimest neljateljelijes vagunis. Küüdišelonil oli kindlaks määratud normkoosseisuga meeskond: 3 inimest administratsioonis (ülem, asetäitjad operatiiv- ja varustuse alal), 3 inimest meditsiini alal (arst, 2 õde), 25 inimest konvois (ülem ja 24 sõdurit). Eestist väljuvate ešelonide isikkoosseisude suuruseks oli 580 inimest, s.h 76 ohvitseri, 456 sõdurit-konvoeriijat ja 58 meditsiinitöötajat. **Toivo Univer** (järgneb)

*Aeg kunagi me käest ei küsi,
kui kiirelt ta võib lennata,
ei aastad iial paigal püsi,
kuid kustutada neid ka ei saa.*

Õnnitleme sünnipäeva puhul

1. aprill	Eino Matsalu	Polli	75
2. aprill	Leida Rubin	Karksi-Nuia	92
4. aprill	Helju-Melanie Veetamm	Polli	89
6. aprill	Mall Must	Karksi-Nuia	75
7. aprill	Ain Luik	Muri	65
7. aprill	Rudi Viro	Karksi	65
8. aprill	Elle Järv	Oti	65
9. aprill	Leili Tomp	Tuhalaane	80
12. aprill	Hilja Kase	Karksi-Nuia	80
13. aprill	Hilda Siht	Tuhalaane	95
16. aprill	Kalju Tursk	Pöögle	75
17. aprill	Eveline Mõtus	Polli	88
19. aprill	Hilda Kiis	Polli	86
23. aprill	Viktor Sööt	Mäeküla	92
27. aprill	Asta-Elfride Mikk	Karksi-Nuia	80
27. aprill	Erna Pugal	Karksi-Nuia	65
28. aprill	Astrid Käsper	Kõvaküla	80
30. aprill	Helga Raieste	Metsaküla	80

Karksi Sõna märtsinumbris oli ekslikult vale nimi, õige on:
18. veebruaril sündis Vesta ja Mait Halliku perre poeg Raiko Vabandame!

EELK Peetri koguduse teated

8.–9. aprillil kell 12–16 pastoraadis Rootsi humanitaarkaup – riided. Soodsad hinnad kiriku annetuseks.

Tähelepanu! Alates palmipuudepühast 13. aprillil toimuvad jumalateenistused suures kirikus.

6. aprillil kell 14.00 Jumalateenistus armulauaga. Paastuaja 5. pühapäev. Järgnevad kohvilaud ja vestlusring.

13. aprillil kell 14.00 Jumalateenistus armulauaga. Palmipuudepäeva.

18. aprillil kell 14.00 Jumalateenistus. Suur Reede.

20. aprillil kell 14.00 Jumalateenistus armulauaga. Kristuse ülestõusmise päeva ehk 1. ülestõusmispäeva. Teenivad kaasa Anton Medvedev oreil ja Riina Reismaa trompetil, koguduse segakoor Vello Ainsalu juhatusel. Palun tooge oma kaunistatud lihavõttemunad altari ette. Järgneb pidulik kohvilaud.

4. mail kell 14.00 Jumalateenistus armulauaga. Ülestõusmisaja 3. pühapäev. Järgnevad kohvilaud ja vestlusring.

Palume võtta ühendust õpetajaga (ristimine, leer, laulatus, matus, piht) tel 521 2518 või e-posti teel allan.praats@eelk.ee.

Sallasto OÜ vajab traktoristi, lüpsjat, karjakut, töölisi karjaaedade tegemisel ja koristustöödel. Info tel 504 4361.

Vajan abi artiklite tõlkimisel inglise keelest eesti keelde. Info tel 5394 9451.

Ostan maja Karksi vallas. Võib ka vahetada 2toalise täielikult renoveeritud kesklinna korteri vastu (+ kompensatsioon). Kõik pakkumised oodatud tel 522 3628.

Poleerin sõiduaautosid ja teen väiksemaid värviparandusi. Info tel 5567 7079.

Rohumaade niitmis- ja koristusteenus. Info tel 5668 9953.

Muruniidukite ja saagide remont ja hooldus. Info tel 5555 9421.

Laadurekskavaator: kaeve-, laadimis- ja planeerimistööd 25 €/tund + km. Lähtekoht Karksi-Nuia (Äriküla). Info tel 522 6090, Tarmo Sossi.

TaSo Team OÜ ostab kasvavat ja virnastatud võsa ja seisma jäänud ümarmaterjali, mis sobib hakkeks. Info tel 522 6090, Tarmo Sossi.

Müüa halupuud. OÜ Valmeedo, tel 517 6836 ja 434 4976.

Müüa küttepuid ja kütteklotsid. Info tel 514 9877.

Müüa väetis AN 34,4, hind 275 € + km, asume Tartus. Tel 5558 0887.

Ostan nõuka-aegse elektrilise vahvli-küpsetaja. Peab olema töökorras. Ene, tel 523 7960.

Nahkru talu müüb toidukartulit „Laura“ 0,25 €/kg. Info tel 516 5187.

Karksi vald võtab tööle

Karksi vallahoolduse JUHATAJA

kelle korraldada on valla haljastute ja avaliku ruumi heakord, haldamine ja arendamine

Eeldame, et

- sul on teadmised ja oskused heakorra valdkonnas
- oled võimekas tulemustele orienteeritud meeskonna juht
- oled hea suhtlemisioskusega, oskad märgata vajadusi, seada prioriteete ja planeerida aega
- sul on juhiluba ja soovitatavalt ka isikliku auto kasutamise võimalus

Kasuks tuleb haljastuse eriharidus

Kandideerimiseks palume saata motivatsioonikirja ja CV 10. aprilliks 2014 e-postile vald@karksi.ee

Lisainfo arvo.maling@karksi.ee • tel 528 4740

SOODUSMÜÜK

SUKKPÜKSID,
PÕLVIKUD,
PUUVILLASED RETUUSID,
PLUUSID,
DRESSIPÜKSID.

Karksi Valla
Kultuurikeskuses
12. aprillil
kell 10.00–12.00

Tartu mets
ostab
metsakinnistuid
ja põllumaid
kogu Eestis.

Tel 5557 7007.
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõondis. Tel: 56 111 900

SANBERG
soojus · vesi · kanalisatsioon

KVALITEETSED KÜTTELAHENDUSED MEILT!
Paigaldus, hooldus ja müük - kõik ühest kohast

www.sanberg.ee
info@sanberg.ee
tel: 56 223 757

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetaja: Mare Torim (toimetaja, tel 435 5526, e-post mare.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Erika Krjutškova, Olav Renno ja Katrin Johanson. Kõiklus: Armar Paidla / OÜ Rajakaar. Trükk: AS Pajo.

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

VENDA TORIM

01.07.1945–04.03.2014
Karksi

ENDEL PILL

06.04.1930–16.03.2014
Polli

ANDRUS TENG

06.03.1965–21.03.2014
Karksi-Nuia